

دەتوانیت خۆت مەترسی لەسەر خۆت كەمتر بكەیتەو ئەگەر:

- بە شپۆهیهكى هەتا دەكریت كاریگەرانه كۆنترۆل بكەیت بەسەر گلوکۆزی خۆینی خۆتدا
- بە شپۆهیهكى رېكۆپینك و بەردەوام سەردانى دكتورەكەت بكەیت بۆ ئەوێ بزانیته زەختی خۆینت بەرز نەبۆتەو
- لە دیدارەكانى پشكینى چاوى نەخۆشى شەكرەدا ئامادە بیت
- ئەگەر سەبارەت بە بینیت كیشەت هەبوو رېنۆینی وەرگریت
- دەرمانەكات چۆن دكتور بۆى داناویت وەها بەكاریان بەینیت

بۆ زانیاری زیاتر

بروانە ئەو نامەیهی هاویچ بۆ وردەكارىبەكان سەبارەت بەوێ كە دەبیت دواتر چى بكەیت.

دەتوانیت زانیاری زیاتر سەبارەت بە پشكینى چاۋ و شىوانى تۆرى چاۋ لەسەر ئەم مالىپەرە بخۆینتەو:

diabeticeye.screening.nhs.uk

www.diabetes.org.uk/retinopathy

يانخود بە سكان كرنى ئەم كۆدەى
وہلامدانەوہى خیرا (QR)
لەسەر سمارتفۆنەكەت

ئاخۆ دەبیت ئەو رۆژە من بىر لەچى بکەمەوہ؟

رېنۆینی و زانیاری كردهویى

- هەر چاۋیلکە و هاوینە (عەدەسە) يەكت هەيه و لەچاویان دەكەیت لەگەل خۆت بیانھیننە لەگەل گیراوی هاوینە بۆ هاوینەى سەر بیلبلە
- چاۋیلکەى خۆر بەیننە چونکە چاۋەكانت هەستیار دەبن دواى دلۆپە تیکردنەكە
- ریزبەندى ناوی هەموو ئەو دەرمانانە لەگەل خۆت بەیننە كە دەیانخۆیت
- پیدەچیت وەها باش بىت كەسێك لەگەل خۆت بەینیت بۆ دیدارەكە
- دلۆپەى چاۋ رەنگە كار لە بینیت بكات بۆ چەند كاژیرێك، لەبەر ئەو ناییت دواى دیدارەكەت ئۆتومپیل لېیخوړیت

لەبیرت بىت: پشكینى چاۋ تەنیا بەشیکە لە كۆنترۆل كرن بەسەر شەكرەدا و شىوانى چاۋى نەخۆشى شەكرە چارەسەرى هەيه، بە تايبەتێ ئەگەر زوو دەستنیشان بكریت.

رېنۆینی ئیوہ بۆ

پشكینى چاۋى نەخۆشى

شەكرە

وہ لامدانہ وہی پر سیارہ کانت

چہند جار؟

پشکین ہموو سالیئک بۆ ئەوانہ پیشیاز دەکریت کہ
نەخۆشی شەکرەیانە و تەمەنیان ۱۲ سأل و بەرەوژوورە.

ئاخۆ هیچ کاریگەرییەکی لاوەکی هەیه؟

دۆپەیی چاو پەنگە کار لە بینیت بکات بۆ چەند
کاتژمێرێک، لەبەر ئەوە ناییت دواى دیدارەكەت ئۆتومبیل
لێبخوریت.

ئاخۆ چی روودەدات ئەگەر کیشەیهك هەبیت؟

دواى ئەوەی که چاوت دەپشکرتیت کەسیکی پسپۆر لە
وێنەکانی چاوت دەکۆڵیتەوہ.
ئەگەر هەر کیشەیهك هەبیت یان پرسیاری زیاترمان
هەبیت، پەنگە بانگت بکەینەوہ بۆ هەلسەنگاندنیکی تر.

ئاخۆ پشکین دەتوانیت چی بدۆزیتەوہ؟

پشکین دەتوانیت ئەمانە دەربخات:

- نیشانە سەرەتاییەکانی شیوانی تۆری چاو
- ئەگەر پیوستیت بە چاویکەوتنی بەدواداچون بیت بۆ
ئەوہی بزانی ئاخۆ پیوستیت بە چارەسەریە
- ئەگەر پیوستیت بەوہ بیت کہ زوو بە زوو چاوت
پشکرت

ئاخۆ چی روودەدات؟

ئیمە دۆپە دەکەینە
چاوەکانت بۆ ئەوہی
بەشیوہیەکی کاتیی
بیلبیلەکانی چاوت گەورەتر
بکات.

ئیمە وینە پشەوہی چاوت دەگرین. کامیراکە
بەر چاوت ناکەوێت. ئیمە وینەکان دەنێرین بۆ
پسپۆرێک بۆ ئەوہی چاویان پێدا بخشینیتەوہ.

چاویکەوتنەکە دەوروبەری ۳۰ خولەک دەخایەنیت.

ئیمە لەماوہی ۶ حەوتەدا نامە بۆ خۆت و بۆ
پزیشکە گشتیەکەت (GP) دەنێرین بۆ ئەوہی
ئەنجامەکانی پشکینەکەت پێ رابگەینەن.

ئاخۆ دەبیت ئەو رۆژە من بیر لەچی بکەمەوہ؟

پشکینی چاوی نەخۆشی شەکرە شتیکی
گرنگە چونکە سوودی هەیه بۆ بەرگرتن
لە نابینایی. وەك کەسیکە شەکرەیهتی،
چاوەکانت لەبەر مەترسی زیانیگەشتندان
بەهۆی شیوانی تۆری چاوی نەخۆشی شەکرەوہ.
پشکین دەتوانیت هەر زوو ئەو دۆخە دەربخات
بەرلەوہی کہ تۆ تییینی هیچ گۆرانکارییەك بکەیت لە بینیتدا.

شیوانی تۆری چاوی نەخۆشی شەکرە چییە؟

ئەم دۆخە کاتیگ روودەدات کہ شەکرە کار لە خوێنبەرە بچووکەکان
دەکات، ئەو بەشە لەچاوت تیکدەشکینیت کہ پێ دەلین تۆری چاو.
ئەوہ دەکریت بێتە هۆی ئەوہی کہ خوێنبەرەکانی تۆری چاو لێیان
بچیت یان بگێرین. ئەمەش دەکریت کاریگەری لەسەر بینیت
هەبیت.

ئاخۆ بۆچی پشکین گرنگە؟

پشکینی چاوی بەشیکی زۆر گرنگی چاودێری شەکرەیه بۆ تۆ. شیوانی
تۆری چاوی نەخۆشی شەکرە چارەسەرنەکراو لە هۆکارە هەرە
باوەکانی نابیناییە لەو کەساندا کہ لە تەمەنی کارکردندان. کاتیگ
کہ ئەو دۆخە زوو دەستیشان بکرت، چارەسەری کاریگەرە بۆ
کەمکردنەوہ یانخۆ بەرگرتن لە شیوانی بینیت.

ئەوہت لە بیر بیت، پشکینی چاوی نەخۆشی شەکرە لەگەڵ
پشکینی ئاسایی چاوتدا لەگەڵ پشکنەری چاوی ئەنجام نادریت.
پشکین بۆ دۆخی نەخۆشی دیکە چاوی ناگەریت وە دەبیت هەر
بەشیوہیەکی ریکوپیگ و بەردەوام بچیت بۆ سەردانی پشکنەری
چاوی خۆت بۆ ئەوہی پشکینی ئاسایی چاوت بۆ بکرت.